

Tamamı
el yazması

7. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

MURAT



ÖĞRENCİ
DEFTER

SERİSİ



MURAT YAYINLARI





MURAT YAYINLARI

MURAT ÖĞRENCİM SERİSİ KOORDİNATÖRÜ

Deniz POLAT

Dizgi - Grafik

Murat Yayınları Dizgi - Grafik Birimi

Baskı

Ayrıntı Basımevi • Tel: 0.312 394 55 90 - 91
Matbaa Sertifika No: 13987

Öneri ve Düşünceler için

info@muratyayinlari.com • 0.312 231 31 21

Yayın ve Dağıtım

Murat Yayınları Ltd. Şti.
1203. Cadde No: 38/1/2 Ostim / Yenimahalle - ANKARA
Tel: 0.312 231 31 21
www.muratyayinlari.com

ISBN NO - 978-605-7556-36-3

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrolü ile satılmaktadır.
Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve
bandrolsüz yayınları satın almamasını rica ederiz.



Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları **MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.**'ne aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, yayınların tamamının veya bir bölümünün,
şirketin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi,
herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Sevgili Arkadařlar,

Murat Yayınları köklü geçmişiyle aynı zamana ait olan her şeyin birbirine benzediği günümüzde; farklı, öğretici ve sınav formatına uygun içeriğiyle bu yıl da karşınızda. Sınav sürecinde ihtiyaç duyduğunuz tüm bilgileri bulabileceğiniz, tamamı el yazması olan Murat Öğrencim Defterlerimizde; açık ve anlaşılır bir dil, gereksiz detaylardan arındırılmış ve müfredata uygun bir içerik bulacaksınız. Bu içeriğin hazırlanmasında görev alan deneyimli kadromuz; MEB'in uyguladığı sınavları ve test tekniklerini dikkate almış, bilgilerin parçalı ve ilginç şekilde sunumunu yaparak sizleri yaşayacağınız büyük değişimlere en iyi şekilde hazırlamayı amaçlamıştır.

Murat Yayınları olarak hayallerinizi mümkün kılmak için yeni eğitim - öğretim yılında da siz değerli okuyucularımıza çalışmalarımızı sunmaya devam edeceğiz.

Saygılarımızla

MURAT YAYINLARI

ÖRNEKTİR

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1

BİREY VE TOPLUM

İnsandan İnsana Giden Yol	1
İletişimin Gücü	5
Hızlı İletişim Güçlü Toplum	8
İletişim Özgürlüğü	14
Ünite Değerlendirme Testi	19

ÜNİTE 2

KÜLTÜR VE MİRAS

Beylikten Cihan Devletine	21
İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın	31
Avrupa 'da Uyanış	36
Değişen Dünyada Değişen Osmanlı	43
Osmanlı 'dan Kalan Mirasımız	47
Ünite Değerlendirme Testi	50

ÜNİTE 3

İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER

Nereye Yerleşelim	51
Tablo ve Grafiklerle Ülkemiz	55
Doğduğun Yer mi, Doğduğun Yer mi?	62
Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğüm Var	67
Ünite Değerlendirme Testi	69

ÜNİTE 4

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

Kil Tabletlerden Akıllı Tabletlere	71
Bilimin Öncüleri	76
Her Yenilik Geleceğimize Kattıdır	82
Özgür Düşüncenin Bilime Katkısı	87
Ünite Değerlendirme Testi	91

ÜNİTE 5

ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM

Topraktan Üretir, Toprağı Yönetiriz	93
Üretim Teknolojisi Hayatımızı Etkiliyor	99
Vakıf Demek, Medeniyet Demek	101
İşinin Ehli İnsan Yetiştirmek	104
Geleceğin Senin Ellerinde	107
Dijital Teknoloji Çağındayız	110
Ünite Değerlendirme Testi	114

ÜNİTE 6

ETKİN VATANDAŞLIK

Demokrasi Serüveni	116
Atatürk'ten Milletimize Armağan	122
Cumhuriyetimi Seviyorum	125
Hakimiyet Milletindir!	130
Ünite Değerlendirme Testi	133

ÜNİTE 7

KÜRESEL BAĞLANTILAR

135

Türkiye'de ve Dünyada Barış

135

Ekonomiye Yân Veren Kuruluşlar

139

İnsanları Nasıl Tanıyoruz?

142

Küresel Sorunlara Çözüm Üretiyorum

145

Ünite Değerlendirme Testi

150

ÖRNEKTİR

ÖRNEKTİR

ÜNİTE ~1

BİREY VE TOPLUM

A. İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL

BİREY

Bir toplumu oluşturan insanlardan her birine verilen isimdir.

GÖRÜŞ

İnsanların karşılaştıkları herhangi bir olay karşısında kendi düşüncelerini ifade etmeleridir.

İnsanlar günlük hayatta çevresindeki insanlarla iletişime geçerler. İletişim şeklimiz, tutum ve davranışlarımız karşımızdaki insanların bizi anlaması ve sorunların çözümünde etkilidir.

İLETİŞİM

İnsanların duygu, düşünce ve bilgilerini çeşitli yollarla başka insanlara aktarmalarına iletişim denir.

İletişimi kurmanın birden çok yolu vardır. Sosyal bir varlık olan insan toplumsal hayatını sürdürebilmek için iletişim kurmak zorundadır.

İnsanlar iletişim kurmak için bulunduğu ortama veya duruma göre farklı yöntem ve araçlar kullanırlar. Bu duruma göre iletişim üçe ayrılır.

① **Sözlü İletişim**: Konuşarak kurduğumuz iletişim şeklidir. Yüz yüze veya telefon ile kullandığımız iletişim şeklidir.

Örnek: Bir toplantıdaki konuşmalar örnek olarak verilebilir.

② **Yazılı İletişim**: Yazı kullanılarak gerçekleştirilen iletişim şeklidir.

Örnek: Mektuplar, gazete, dergi, mesajlar yazılı iletişime örnek verilebilir.

③ **Sözsüz İletişim**: Beden hareketleri, jestler, mimikler, ses tonu, fiziksel görüntüler, kıyafetler sözsüz iletişime verilebilecek örneklerdir.

* Sözsüz iletişim sözlü iletişimi de etkiler.

NOT

Beden dili ile iletişimi sağlarken insanların aynı kültürden gelmeleri önemlidir. Çünkü beden dili farklı kültürlerde farklı anlamlara gelebilir.

* Etkili bir iletişim kurmak çevremizdeki insanlar ile olan ilişkilerimizde önemli yer tutur. Bu nedenle iletişim esnasında yapacağımız davranışlar, hareketlerimiz, vücut dilimiz iletişimde olumlu etkiler bırakabileceği gibi bazı davranışlar tutumlar iletişim kurmakta bizi zorlayabilir.

Buna göre iyi bir iletişim kurmak için yapmamız gerekenler şunlardır ;

İletişimi Olumlu Etkileyen Davranışlar

- ✓ Ben dili kullanmak.
- ✓ Ses tonunu ayarlamak.
- ✓ Ön yargılı olmamak.
- ✓ Emir vermemek.
- ✓ Sorgulayıcı olmamak.
- ✓ Lakap takmamak.
- ✓ Alay etmemek.
- ✓ Doğru kelimeler kullanmak.
- ✓ Argo konuşmamak.
- ✓ Karşıımızdakiini dinlemek.
- ✓ Konuşurken karşıımızdakiinin yüzüne bakmak.
- ✓ Konuşurken başka şeyle ilgilenmemek.

İletişimi Bozan Davranışlar

- ✓ Alaycı olmak.
- ✓ Karşıımızdakiini dinlememek.
- ✓ Sorgulamak.
- ✓ Ön yargılı olmak.
- ✓ Sen dili kullanmak.
- ✓ Emir vermek.
- ✓ Sürekli nasihat etmek.
- ✓ Eleştirel konuşmak.

Ben Dili: Karşımızdakini yargılamadan ,üzmeden iletişim kurmaktır. Buna göre cümleler seçmektir.

Örnek: Bugün ödevlerini yapmamışsın. Hasta mısın yoksa.

Sen Dili: Karşımızdakini yargılayıcı cümleler kurmaktır. Karşımızdakini kırıcı konuşmaktır.

Örnek: Bugün yine dersini yapmamışsın; zaten hiç yapmıyorsun ki.

ETKİNLİK - 1

A. Aşağıda verilen cümleler doğru ise başına (D), yanlış ise (Y) harfi koyunuz.

(...) Konuşma en etkili iletişimdir.

(...) Mektup sözlü iletişimin en etkili aracıdır.

(...) İyi bir iletişim için sürekli biz konuşmalıyız.

(...) Emir vermek iletişimi bozar.

(...) İyi bir iletişim için jest ve mimiklerimizi iyi kullanmalıyız.

B. İletişimi bozan davranışlara 5 örnek veriniz.

1.

2.

3.

4.

5.

C. Ben ve Sen diline birer örnek cümle yazınız.

Ben dili:

Sen dili:

B. İLETİŞİMİN GÜCÜ

Toplum içinde yaşayan insanların iyi iletişim kurmaları, toplumda huzurlu bir ortamın oluşmasını sağlar. Karşımızdakine gülümsemek, "günaydın" demek, güzel bir söz kullanmak, selamlaşmak huzurlu bir ortamın oluşmasını sağlar.

Sözlü ve yazılı iletişimin en önemli unsuru "dil"dir. Bu nedenle Türkçeyi doğru kullanmalıyız. Bunun yanında; söylemek istediğimizi sakın, açık, net ve doğru anlaşılacak şekilde ifade etmeliyiz.

Sözlü iletişimin en önemli unsuru dinlemektir. Atalarımız "Söz gümüş ise, sükut altındır." sözünü dinlemenin önemini anlatmak için kullanmışlardır.

İyi bir konuşmacı ve dinleyici olmanın temeli kitap okumaktan geçer. Düzenli olarak kitap okuyan bir kişi kelime dağarcığını geliştirir. Kendini daha iyi ifade eder. Karşısındakini daha iyi anlar. Bu nedenle düzenli olarak "Kitap okumalıyız."

İletişim yalnızca sözel yollarla olmamaktadır. Bedenin duruşu, jest ve mimikler, giyim, göz teması gibi davranışlar iletişimde önemli yer tutar.

Örnek: Üzgün olan bir arkadaşınızı güler yüzlü bir ifade ile teselli etmeniz, ne kadar etkili olur?

Ses tonu iletişimde önemli yer tutar. Konuşurken ses tonunun çok kısık, çok yüksek, emir verici ve kızgın tonlarda olması etkilidir.

! Siz de ses tonuna göre arkadaşlarınız ile konuşunuz. Kısık, yüksek, kızgın v.b tonlarda konuşunuz. İletişimdeki etkisini göreceksiniz.

Dinlemek iletişimde oldukça etkilidir. Bu nedenle iyi bir dinleyici olmalıyız. Bunun içinde :

- Dikkatli bir şekilde dinlemeliyiz.
- Onu dinlediğimizi hissettirmeliyiz.
- Dinlerken gözüne bakmalıyız.
- Dinlerken başka işlerle uğraşmamalıyız.
- Sözünü gereksiz yere kesmemeliyiz.

Konuşmacıya alaycı davranışlarda bulunmamalıyız.

Empati : insanın kendisini karşısındakinin yerine kaymasıdır. Bu durum insanın, karşısındaki insanın duygu ve düşüncelerini doğru anlamasını sağlar. Olumlu iletişimi güçlendirir.

Empati kuran kişi karşısındaki ile konuşurken genellikle "Ben dili" kullanırken ; bunu yapmayan kişiler genellikle "Sen dili" kullanırlar.

Bu durum iletişimde olumlu ya da olumsuz iletişime neden olur.

Anadolu insanı sözlü ve yazılı olarak anlatamadıklarını çeşitli yollarla anlatma yoluna gitmiştir. Bunu oyalarında, kilimlerinde, halılarında ve ev süslemelerinde anlatmıştır. Sevgilerini, acılarını, pişmanlıklarını, öfkelerini, mutluluklarını bu yolla anlatmışlardır.

Örnek: Eşine kızan bir bayan acı biber işlemeli bir yazma başına örter.

ETKİNLİK - 2

A. Aşağıda verilen cümlelerin altına "ben dili" ile cevap yazınız.

Okula hep geç kalıyorsun.

→

Beni niye dinlemiyorsun?

→

Odanı hiçbir zaman toplamıyorsun.

→

Hiç ders çalıştığını görmedim.

→

B. İyi bir dinleyicide olması gereken davranışları yazınız.

→

→

→

→